

Rettevejledning til

Eksamen på Økonomistudiet sommer 2011

Erhvervsret
Kandidatfag

26. august 2011

(3-timers prøve med hjælpemidler)

Spørgsmål 1 Det retlige forhold mellem Dan og Anders falder ind under begrebet tjenesteydelser, idet Anders som arkitekt skal præstere en bestemt ydelse i form af et arbejdsresultat – tegninger til et hus – men det er ikke et på forhånd bestemt hus, og ydelsen skal være således at der er præsteret en god faglig indsats i form af et sæt brugbare konstruktionstegninger, som fører til, at der kan opføres et brugbart hus. Som det fremgår af opgaveteksten er de leverede tegninger af en sådan karakter, at det tegnede ikke lader sig udføre i praksis. Dette kan ikke siges at være udtryk for en god faglig indsats, og dermed er der tale om en mangel ved ydelsen og dermed er der basis for at gøre indsigelser over for Anders med den følge, at der skal kompenseres for manglen. Om kravet på de 400.000 kr. vil blive kompenseret fuldt ud, vil kræve en nærmere vurdering som ikke er mulig med de forholdsvis sparsomme oplysninger, der er i opgaveteksten – hvis den nye konstruktion i sig selv er en værdiforøgelse, skal det beløb som værdiforøgelsen udgør, gå fra i compensationen.

Spørgsmål 2 Anders har krav på sit honorar, således som det kan opgøres på baggrund af den indgåede aftale, timeforbruget m.m. Da Dan er gået konkurs og aftalen er indgået med ham, kan der alene rettes krav mod Dans konkursbo. Det vil sige, at betaling skal ske ud af konkursmassen jf. konkurslovens § 38, idet Anders havde kravet på Dan, på det tidspunkt hvor konkursen indtraf. Det fremgår ikke, at der er stillet sikkerhed for kravet, og da det i øvrigt ikke er stillet særligt gunstigt ifølge nogen af konkurslovens bestemmelser, vil kravet blive fyldestgjort ifølge konkurslovens § 97 som et simpelt krav. Hvor meget der bliver betalt vil afhænge af hvilke værdier, der er i konkursboet, og dermed hvor meget der bliver i dividende til de simple krav.

Spørgsmål 3 Først må det klargøres hvad for en type ydelse, der er tale om, da Anders får Audien af Dan. Det fremgår ikke helt tydeligt af opgaveteksten, men Dan giver Anders Audien, efter at han har ”fisket” efter en a conto betaling – bilen kan derfor betragtes som værende denne a conto betaling, selv om der ikke senere bliver omtalt a conto betaling, da Dan beder om den endelige regning. Anses bilen som en betaling, er der tale om et usædvanligt betalingsmiddel, da honoraret til en arkitekt normalt betales med penge. Ifølge konkurslovens § 67 kan betaling af gæld, der er foretaget med usædvanlige betalingsmidler omstødes (og dermed vil konkursboet få Audien retur) såfremt betalingen er sket inden for 3 måneder før konkursen. Konkursen må antages at indtræffe i januar eller februar 2008 og Anders får Audien en gang før oktober 2007, idet han får den før han går i gang med tegning af huset på 1000m² som ifølge opgaveteksten er færdigtegnet i oktober. Dermed er overdragelsen af Audien sket tidligere end 3 måneder før konkursdagen, og transaktionen kan ikke omstødes. Fraværet af omtale af a conto betaling ved anmodning om den

endelige regning, kan indikere, at Dan har betragtet overdragelsen af Audien til Anders som en gave. Gaver kan også omstødes – dog jf. konkurslovens § 64, hvor fristen er 6 måneder. Her bliver det umuligt at bedømme om dispositionen er sket inden for eller uden for fristen, da tidsangivelserne ikke er præcise nok i opgaven, og dermed vil resultatet helt afhænge af hvad den studerende i besvarelsen lægger til grund som værende konkurstidspunkt og overdragelsestidspunkt, såfremt opgaven løses ud fra gavesynspunktet. Det skal præciseres at Audien ikke kan betragtes som en lejlighedsgave, da der ikke er nævnt nogen lejlighed, og uagtet at Dan har mange penge vil gavens størrelse i sig selv også indikere, at den ikke er en lejlighedsgave.

Spørgsmål 4 Gert har lidt skade i form af tingsskade på bilens indtræk og sæder og personskade i form af brandsår og manglende hår(vækst).. Det er en culpøs handling som Anders begår ved at smide det brændende papir ud af vinduet – der er årsagssammenhæng mellem det at smide papiret ud og de skader, der sker, idet papiret umiddelbart sætter ild i Gerts hår og bilens indtræk – det er også adækvate skader, idet det er påregneligt, at ting og personer som måtte blive ramt af det brændende papir bliver ødelagt/forbrændt. Skadelidt Gert har ikke accepteret risikoen og ej heller selv medvirket til skaden. Det må vurderes om der er tale om en nødretshandling som kan være ansvarsfritagende. Som forholdet er beskrevet er der ikke noget, der tyder på at ilden ikke skulle kunne slukkes på stedet og derfor har det ikke berettiget Anders til at smide det brændende materiale ud med de konsekvenser, som det fik. Gert kan således kræve erstatning af Anders for svie og smerte, for men i det omfang den manglende hårvækst udløser en mengrad – desuden kan der kræves erstatning for udgifterne til nye sæder og betræk.

Spørgsmål 5 Sælgeren handler som fuldmægtig for ejeren af firmaet i forbindelse med salget af asketræsbordet. Der er tale om en bindende aftale indgået mellem Anders og firmaet, men spørgsmålet er om sælgeren har holdt sig inden for fuldmagtens grænser. Sælgerens fuldmagt er en stillingsfuldmagt jf. aftalelovens § 10 stk. 2. Spørgsmålet er herefter hvad grænserne for en sælgers dispositioner er. Der er ingen tvivl om, at en sælger normalt kan give rabat – fx begrundet i køb af stor mængde, kontant betaling etc. Men en sælger er ikke bemyndiget til at sælge varer til under halv pris uden at dette er blevet betroet ham ved en særlig instruks fra hans arbejdsgiver. Det må derfor slås fast at sælgeren har overskredet fuldmagtens grænser. Ifølge aftalelovens § 10, stk. 1 modsætningsvis er aftaler indgået uden for fuldmagtens grænser ikke bindende for fuldmagtsgiver – i dette tilfælde møbelfirmaet. Dermed er den store rabat altså ikke bindende for firmaet, og hvis Anders ønsker sig bordet, må han indgå en ny aftale og betale den pris, som man her kan blive enige om.

Spørgsmål 6 Gældsbrevet er et ihændehavergældsbrev og dermed et omsætningsgældsbrev jf. gældsbrevsloven § 11. Der gælder så derfor særlige regler når gældsbrevet omsættes. Ifølge gældsbrevslovens § 13 formodes den som sidder inde med gældsbrevet – altså bartenderen – at have retten til at gøre fordringen gældende. Det hindrer ikke hans ret, at overdrager – altså Ronny – ikke havde ret til at råde over det, forudsat at han altså jf. gældsbrevslovens § 14 ikke er i ond tro om Ronnys adkomst. Da overdragelsen sker på et værtshus og Ronny giver udtryk for at han ikke ved hvad han skal stille op med gældsbrevet, må det overvejes om dette er nok til at konstituere ond tro. Svaret må bero på den studerende argumentation for det ene eller det andet. Man kan vælge at sige at Ronnys manglende viden om hvad han skal stille op med gældsbrevet ikke behøver at indikere, at han ikke har ret til det – han kan jo rettelig have købt eller fået foræret gældsbrevet uden at vide, hvad det lige skulle bruges til – men argumentation for det modsatte vil også være i orden. Anses bartenderen for at være i god tro, kan han kræve betaling af pålydende. Budet optræder som fuldmægtig for møbelfirmaet og modtager gældsbrevet som betaling – gældsbrevet bortkommer

efter at være kommet i firmaets (dets fuldmægtigs) besiddelse, og dermed må det anses for at firmaet har fået betaling, og derfor kan de ikke kræve pengene igen.

Spørgsmål 7 Stolene lider af en mangel jf. købelovens § 76 stk 1, nr.4 idet stolenes brugbarhed er væsentligt forringet ved at de smitter af i fugtigt vejr. Stolene er købt til tegnestuen, og dermed er der tale om handelskøb, og da stolene ikke er særligt udvalgt eller andet, må købet endvidere betegnes som et genuskøb.

Ved mangler er køber berettiget til at hæve købet jf. købeloven § 43 forudsat at manglen er væsentlig – hvilket sort afsmitning må siges at være.

Køber er endvidere berettiget til skadeserstatning ligeledes jf. § 43, som bl.a. kan være de beløb der har skulle bruges til at kompensere de kunder, som fik deres tøj ødelagt. Disse rettigheder forudsætter dog at Anders har overholdt betingelserne i kbl. § 52, hvor der ved handelskøb kræves at der straks gives meddelelse til sælger, når det viser sig at det solgte lider af en mangel. Da der går 2 dage før Anders giver meddelelse – han gør det først da kunde nr. 2 kommer ud for at hans tøj bliver misfarvet – er kriteriet om at reagere straks ikke overholdt – og dermed er muligheden for at gøre manglen gældende bortfaldet og Anders er i det konkrete tilfælde derfor ikke berettiget til at hæve handlen og få erstatning.

Spørgsmål 8 Ifølge opgaveteksten er det konkrete tilbud aldrig kommet til ”kundens” kendskab – det gøres ikke klart hvilken af de to kunder, det er, der reagerer, men det har heller ingen betydning, idet ingen af de to kunder har fået kendskab til tilbuddet. Som det fremgår af lærebogen side 88 skal der være tale om en viljeserklæring fra hver aftaleparts side for at de hver især kan blive bundet til en aftale. Da kunden ikke kender det pågældende tilbud, er hans udsagn ikke udtryk for en viljeserklæring i denne sammenhæng, og altså ikke udtryk for at han vil acceptere tilbuddet. Dermed er kunden ikke forpligtet af nogen aftale, og er altså ikke forpligtet til at aftage og betale for den fremsendte tegning. Det er alene Anders’ problem, at han opfatter den også noget upræcise besked som en accept af tilbuddet.

Spørgsmål 9 De ansatte arkitekter er lønmodtagere i gængs forstand – de kan ikke siges at indtage så ledende stillinger, at de skulle falde uden for ferielovens bestemmelser – det er jo Anders der er ejer og leder af firmaet. Ferielovens § 8, stk. 1 anfører at lønmodtagere har ret til 25 dages ferie om året uanset om der er optjent ret til betalt ferie. Arkitekterne har altså ret til ferie – men uden løn. Der bliver ikke spurgt om hvornår de ansatte kan holde ferie, og det vil også bero på en række detaljer omkring varsling af ferien m.m. – men det væsentlige – og det der bliver spurgt om – er altså at arkitekterne har ret til at holde ferie.